

به نام خدا

گزارش تمرین ۱۱

نیما کمبرانی ۹۸۵۲۱۴۲۳

مبانی بینایی کامپیوتر

استاد: دکتر محمدی

سوال ۱)

الف)

در تصاویر پیکسل های کنار هم به یکدیگر وابسته هستند و ممکن است یک الگو در تصاویر مختلف در بخش های مختلفی از تصویر باشد. در لایه های **fully connected** با توجه به این که این اطلاعات از همسایگی ها در نظر گرفته نمی شود با جابه جایی چند پیکسلی تصویر یاد گرفته شده دیگر وزن های قبلی مناسب نیستند اما در کانولوشن با توجه به اعمال فیلتر ثابت در همسایگی های مختلف این الگو ها پیدا خواهد شد و جابه جایی آن تاثیر چندانی ندارد.

ب)

برای اینکه طول عرض خروجی تغییر نکند، با توجه به ساینز فیلتر های مرحله بعد که ۵ در ۵ هستند نیاز به گسترش مرز به ابعاد ۲ از هر طرف تصویر داریم.

تعداد پارامتر های این لایه نیز برابر ۱۶ فیلتر با ۲۵ پارامتر است که برابر با ۴۰۰ می شود.

پ)

در حالت اول با توجه به تعداد فیلتر ها خروجی ۳ کانال دارد که هر کدام با توجه به اندازه اولیه ۳۲ و اندازه ۵ برای فیلتر دارای ابعاد ۲۸ در ۲۸ هستند. در نتیجه خروجی ۲۸ در ۲۸ در ۳ است.

در حالت دوم هر یک از فیلتر های ۳ در ۳، به ردیف از اطراف عکس کم می کنند که در نتیجه ابعاد خروجی نهایی با توجه به تعداد فیلتر ها برابر ۲۸ در ۲۸ در ۹ خواهد بود.

ت)

لایه **global avg polling** در آخر لایه های کانولوشنی قرار می گیرد و تمام خروجی های هر فیلتر را میانگین می گیرد. این لایه برای استخراج ویژگی ها و کاهش ابعاد این ویژگی ها و در نتیجه کاهش هزینه محاسباتی کاربرد دارد. در کاربرد هایی مانند کلاس بندی تصاویر که تنها به وجود یا عدم وجود یک ویژگی در تصویر نیاز داریم این لایه مناسب است. و در جایی که بدنبال مکان یک شی در تصویر هستیم، مناسب نیست.

لایه های **max pooling** و **average** در میان شبکه قرار می گیرد و برای کاهش ابعاد و محاسبات استفاده می شوند. همچنین باعث میشوند تا مدل نسبت به جابه جایی های کوچک مقاوم تر باشد. **Max** تنها بزرگترین ویژگی در آن ناحیه را باز می گرداند اما **average** میانگین این مقادیر را باز می گرداند.

(ث)

در resnet تنها یک لایه تماماً متصل داریم و همچنین در لایه آخر از لایه global average pooling استفاده می کنند که به کاهش محاسبات و تعداد متغیر ها کمک می کنند. علاوه بر این، در این مدل برای مدل های عمیق با استفاده از فیلتر های ۱ در ۱ تعداد کانال های ویژگی ها را کاهش می دهند که باعث کاهش محاسبات می شود.

در vgg ایده جدیدی که استفاده شد، استفاده از فیلتر های کوچک اما با تعداد بیشتر بود که باعث می شد با توجه به تعداد بیشتر آن ها و وجود تابع غیر خطی در میان آن ها نسبت به مدل های قبل از خود نتیجه بهتری کسب کند.

در resnet ایده اصلی، جمع کردن ورودی یک بلاک با خروجی فیلتر های آن بود که باعث شد برای مدل های با عمق بیشتر امکان آموزش فراهم شود و در نتیجه دقت افزایش یابد.

(سوال ۲)

(الف)

با توجه به نقطه شروع تصادفی برای پارامتر های مدل، در اجرا های مختلف خروجی متفاوت بود و در بعضی حالات به دقت خوبی همگرا نمی شدند. به طور کلی میزان خروجی تابع خطا با توجه به فاصله پیشبینی از مقدار واقعی محاسبه می شود در نتیجه ممکن است در یک مدل با فاصله زیاد اما درست پیشبینی را انجام دهند اما در یک مدل با فاصله کمتر اما به صورت غلط پیشبینی صورت پذیرد و در نتیجه با هزینه کمتر ولی دقت کمتر رو به رو باشیم. این موارد در epoch های مختلف آموزش قابل مشاهده است که با هزینه و خطای کمتر دقت کمتری داشته باشیم.

```
Loss and Accuracy on Test set :
313/313 [=====] - 1s 4ms/step - loss: 9.4742 - accuracy: 0.1383
```

شکل ۱. دقت مدل کانولوشنی بر روی داده تست

```
Loss and Accuracy on Test set :
313/313 [=====] - 1s 3ms/step - loss: 2.4200 - accuracy: 0.1744
```

شکل ۲. دقت مدل تماماً متصل بر روی داده تست

(ب)

برای مدل تماماً متصل در اجرا بر روی cpu هر epoch در حدود ۱۰ ثانیه و بر روی gpu حدود ۷ ثانیه زمان می برد. برای مدل کانولوشنی اما با توجه به تعداد زیاد محاسبات موازی، بر روی cpu حدود ۶ دقیقه و بر روی gpu حدود ۱۰ ثانیه زمان می برد.

(پ)

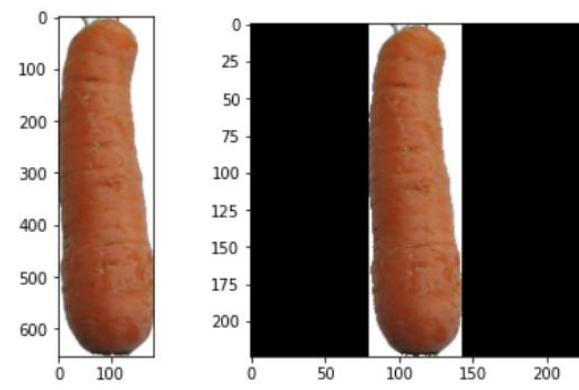
با توجه به اینکه ساختار دو مدل متفاوت است، تعداد پارامترها نمی‌تواند برای مقدار زمانی که برای محاسبات هر مدل برای آموزش مورد نیاز است، استفاده شود. در شبکه تماماً متصل محاسبات در هر تصویر با هر پارامتر تنها یک بار انجام می‌پذیرد. اما در شبکه کانولوشنی هر یک از فیلترها با توجه به ابعاد تصویر و اندازه قدم می‌تواند بر روی بخش‌های مختلف تصویر اعمال شود و در نتیجه هزینه محاسباتی و تعداد عملیات‌های موازی افزایش میابد.

سوال ۳)

(الف)

برای تغییر اندازه تصاویر داده شده به همراه حفظ مقیاس آن‌ها با توجه به مراحل زیر عمل می‌کنیم:

۱. ابتدا با توجه به ابعاد تصویر، نسبت کوچک کردن تصویر را با توجه به بیشینه طول و عرض تصویر و نسبت آن با اندازه نهایی خواسته شده می‌یابیم.
۲. با توجه به مقیاس بدست آمده ابعاد جدید تصویر را می‌یابیم و با استفاده از تابع `resize` تصویر را به ابعاد خواسته شده تبدیل می‌کنیم.
۳. برای تبدیل اندازه ضلع کوچکتر به اندازه خواسته شده، یک مربع با طول اضلاع خواسته شده می‌سازیم و عکس تغییر یافته را در وسط آن قرار می‌دهیم. در شکل ۳ تصویر اولیه و تصویر پس از تغییر ابعاد مشخص شده است.

شکل ۳. در سمت چپ تصویر اولیه و در سمت راست تصویر نهایی پس از اعمال تغییر سایز آمده است

(ب)

در ابتدا با استفاده از مدل از پیش طراحی شده و با شروع وزن‌های تصادفی مدل را می‌سازیم و به آن یک لایه با ۲۴ نورون برای تعیین خروجی اضافه می‌کنیم و همه‌ی پارامترهای مدل را قابل آموزش قرار می‌دهیم.

(پ)

در این مرحله مدل resnet از پیش طراحی شده را با وزن های آموزش یافته بر روی دیتاست imagenet مقدار دهی اولیه می کنیم و همچنین پارامتر های این مدل را غیر قابل آموزش می کنیم تا در طول آموزش ثابت بمانند. در ادامه به آن یک لایه تماما متصل اضافه می کنیم تا وزن های آن را در طول آموزش بدست آوریم.

(ت)

آموزش با epoch ۳۰ انجام شد. مدل resnet که از وزن های تصادفی شروع کرده بود در چند دور ابتدایی دقت پایین تری داشت و در ۱۰ دور اول نوسان بیشتری در دقت داشت اما بعد از epoch ۲۰ هر دو مدل به دقت بالای ۹۹ درصد همگرا شدند. در مدل اول که وزن ها در حال آموزش بودند با توجه به تعداد بیشتر پارامتر های در حال آموزش، در هر epoch حدود ۱ ثانیه و برای مدل دوم که وزن ها پیش اموخته شده و ثابت بودند، حدود 0.5 ثانیه بود. همچنین دقت بر روی داده های تست نیز برای هر دو مدل نزدیک به هم و بیش از ۹۹ درصد بود اما دقت مدل با وزن های از پیش آموزش یافته کمی بهتر بود. با توجه به نتیجه، هر دو مدل توانسته اند با دقت بالا و بدون overfit شدن به نتایج خوبی برسند.

دقت مدل با وزن های تصادفی بر روی داده تست: 99.71 درصد

دقت مدل با وزن های از پیش آموخته بر روی داده تست: 99.94 درصد